

Potent tot elke prijs?

Marie Prins

Viagra mag zich nog steeds in een ongekeerde populariteit verheugen. Zowel de legale verkoop als de illegale verkoop via het Internet lopen als een trein en het is dan ook geen wonder dat het gilde der kruidenkwaks alle moeite doet om zijn positie op de 'potentiemarkt' te versterken en als dat niet lukt, in ieder geval te consolideren. Om dat doel te bereiken worden geen middelen geschuwd.

Begin 2002 werden in Canada traditionele Chinese Hua Fo-kruiden tabletten als potentiëmiddel verkocht. Ze bleken nog te werken ook, hetgeen niet zo verwonderlijk was want een nadere analyse van *Health Canada* leerde dat de tabletten sildenafil (i.e. Viagra) bevatten, een middel dat niet in een kruidenmiddel thuis hoort. Het spul werd dan ook uit de handel genomen (www.hc.sc.gc.ca/english/protection/warnings/2002/2002_09e.htm), omdat Viagra, indien ingenomen zonder enig consult vooraf, voor de gebruiker nogal onaangename gevolgen kan hebben. Weet dus wat u slikt om uw potentie te bevorderen!

Wat de Chinezen kunnen, kunnen wij ook, moeten de Nederlanders met hun gezonde handelsgeest gedacht hebben: de Sigratabletten, die in Nederland werden en worden(?) verkocht, zijn '100% natuurlijk en dus veilig!' Men moet echter wel goed gezond zijn om ze te kunnen gebruiken. De ingrediënten zijn *Cnidium Monnier*, *Xanthoparmelia Scabrosa*, *Epimedium grandiflorum* en *Corinante Yohimbe*. Yohimbe, afkomstig uit Afrika, heeft in ieder geval wel een reputatie als potentiëmiddel:

- Hast du Yohimbin im Haus
- Macht der Hausfreund dir nichts aus.
- Yohimbin ist groszer Mist
- Wenn's der Hausfreund selber frisst

Het is niet ongevaarlijk en zou eigenlijk alleen onder medisch toezicht gebruikt moeten worden. Verschillende soorten voedsel, zoals oude kaas, rode wijn, koffie, thee, cola's en chocolade en sommige medicijnen gaan niet goed samen met yohimbe. Het is overigens in Nederland nu nog vrij verkrijgbaar en wordt ook als party-drug gebruikt. Of yohimbe en/of al die andere kruiden nu wel of niet werken is echter niet zo belangrijk, want het werkelijk werkzame - niet vermelde - ingrediënt was - u raadt het al - sildenafil. Verder bevat Sigratabletten gamma amino-boterzuur. Volgens de Inspectie voor de Gezondheidszorg is een combinatie van die twee bestanddelen extra gevaarlijk. (Nederlandse

dagbladen, 12 november 2002). Sigratabletten zou van de schappen gehaald worden. In januari 2003 was het bij www.de.sjamaan.nl/us/0424-sigra.html echter nog verkrijgbaar; op 18 april was het niet meer in voorraad. Of dat tijdelijk was, werd niet vermeld.

In januari van dit jaar kwam er bericht uit Nieuw Zeeland dat *MedSafe* daar een aantal traditionele Chinese kruidenmiddelen had onderzocht en had gevonden dat de 'traditionele' Chinese potentiëtabletten *Wei Ge Wang sildenafil* bevatten.

Na dit alles konden de Amerikanen natuurlijk niet achterblijven. Op 4 april j.l. werden de consumenten in de VS door *Ultra Health Laboratories* en door *Bionate International* gewaarschuwd om geen *Vinarol*-tabletten te kopen of in te nemen. Die waarschuwing was opgesteld 'in samenwerking' met de Food and Drug Administration. (www.fda.gov/medwatch/SAFETY/2003/vinarol.htm). *Vinarol* is een 'voedingssupplement' dat wordt omschreven als een 'geheel natuurlijke kruidenformule', die de lust, het zelfvertrouwen en de seksuele prestatie zou vergroten. De actieve ingrediënten zouden zijn:

- 1 de bast van de cassiaboom, een kaneelsoort;
- 2 dodder seed, zaad van klein warkruid of duivelsnaaigaren;
- 3 epimedium, (bijnaam: horny goat weed) een berberisachtige plant
- 4 boksdooorn, een nachtschade.
- 5 saling;
- 6 cistanche, een soort bremraap;
- 7 schisandra, een Chinese slingerplant.
- 8 framboos (welk deel werd niet vermeld);
- 9 vleugeltjesbloem;
- 10 *Rehmannia* wortel; voor Westeralingen een sierplant.
- 11 eucommia bast; een soort rubberboom;
- 12 lotus zaad;
- 13 bidemate bast;
- 14 astragalus zaad (een soort hokjespeul);
- 15 Chinese roos (waarschijnlijk de bottel);

- 16 zaad van de ceder;
en tenslotte, natuurlijk onontbeerlijk
in zo'n mengsel:
- 17 Amerikaanse ginseng en
- 18 ginkgo biloba.
Van deze planten hebben cassia, epimedium, cistanche, boksdooorn, en ginseng een onbewezen reputatie als potentiëmiddel. Het enige, overigens onvermelde, werkzame bestanddeel is ook hier weer sildenafil. Het is ook interessant om te lezen wat er allemaal niet inzat. Geen hormonen, pesticiden, steroïden, gist, zuivel, eieren, tarwe, soja gluten, rijst, suiker, conserveermiddelen, kunstmatige kleurstoffen, smaken of geuren. En dat allemaal om de consument in de waan te laten dat het om 'natuurlijke' middelen gaat. Een blik op www.vinerol.com leert dat de pillen op 19 april 2003 nog steeds op het Internet werden aangeboden zonder vermelding of ze nu wel of niet Viagra bevatten.

Het zou het kruidenbrouwende volkje sieren als het toegaf dat al zijn potentiebevorderende pillen en poeders alleen maar werken dankzij een 'onnatuurlijk' middel. Wellicht krijgen de door de aanmaak van traditionele potentiepillen bedreigde dieren dan nog een kans van leven (www.new.scientist.com/news/news.jsp?id=99992972). ●

Geraadpleegde bronnen:

- S. Foster, V.E. Tyler: *Tyler's Honest Herbal*, 2000, The Haworth Herbal Press, Binghamton, NY, ISBN 0 7890 0705 3
- J.M. Jellin, P.J. Gregory, F. Batz, K. Hitchens et al.: *Natural Medicines Comprehensive Data Base*, 2002, The Therapeutic Research Faculty, Stockton, CA, ISBN 0 9676136 6 3
- J. Mennema: Heiman, *Heinsius en Thijsse's Geïllustreerde Flora van Nederland*, 1994, Versluys, Baarn, ISBN 90 249 1803 0
- Warenwetbesluit Kruidenpreparaten van 19 januari 2001.

● Kort ●

Directie UMC St. Radboud weert kwakzalverij binnen haar muren.

De directie van het Universitair Medisch Centrum St. Radboud in Nijmegen heeft haar medewerkers verboden zich te bedienen van vormen van complementaire zorg en voert daarvoor vier argumenten aan:

- 1 in het verpleegkundig beroepsprofiel is complementaire zorg niet opgenomen als een taak die behoort tot het verpleegkundig domein, dit geldt eveneens voor de fysiotherapie;
- 2 mede op basis van bovenstaand argument is complementaire zorg niet opgenomen in de opleiding van verpleegkundigen (uitgezonderd één HBOV te Diemen);
- 3 het uitvoeren van complementaire zorg past niet binnen het streven van het UMC St. Radboud om te komen tot *Evidence Based Practice*;
- 4 uit een korte inventarisatie onder de leidinggevenden van verpleegafdelingen, poliklinieken en paramedische afdelingen is gebleken dat het maar op zeer beperkte schaal voorkomt binnen dit ziekenhuis en dat patiënten er zelden of nooit om vragen.

De directie is met deze standpuntbepaling gekomen naar aanleiding van een verzoek daarvoor van de Verpleegkundige Adviesraad van het ziekenhuis.

Bovenvermelde berichtgeving ontleen wij aan de website van het Utrechtse van Praag Instituut voor Parapsychologie, dat enkele weken eerder nog trots meldde dat er in het AZN maar liefst dertig verplegenden waren die *Therapeutic Touch* toepasten. Het VPI bracht dit voor hun teleurstellende nieuws op neutrale toon, maar ontftuselde nog wel een uitspraak aan NU 91-voorzitter Ria von Bönninghausen, die stelde dat 'complementaire zorg' past binnen de verpleegkundige beroepsuitoefening. Die vakbondsleidster is dus ook niet goed bij het hoofd.

In een bespreking van ons reeds eerder op de website gepubliceerde commentaar stelde Bönninghausen, dat de VtdK-mening dat ze niet goed bij het hoofd is, meer zegt over de Vereniging dan over haar en ze laat die uitspraak dan ook volledig 'voor rekening van deze club komen' (*Verpleegkunde Nieuws*, 2003, no 5). ●

Kankerpatiënten dupe van zwendel.

Volgens een bericht in de GPD-pers van 15 januari 2003 zijn in het Zwitserse Yverdon-Les-Bains zes Zwitsers, onder wie functionarissen en artsen, veroordeeld omdat zij Nederlandse kankerpatiënten met 'nepbehandelingen' bedrogen. Een rechtbank legde hen boetes op variërend van 660 tot 5300 euro. Vijftien patiënten uit Nederland betaalden ieder 14.200 euro